

aesclusivt

INFORMATION OCH NYHETER FRÅN AESCULAP, EN DIVISION INOM B. BRAUN MEDICAL AB | NUMMER 1 2011

Troakarsystem möjliggör
Nya kombinationer

Klassiskt vävnadslim
Nu för rumsförvaring

Låt experterna hjälpa dig

Ta tempen på instrumentparken

B | BRAUN
SHARING EXPERTISE

Aesclusivt ges ut av

B. Braun Medical AB
Box 110
182 11 Danderyd
Besök: Svärdvägen 21
www.bb Braun.se

Prenumeration och adressändringar

Aesclusivt är ett gratis nyhetsbrev till Aesculap-divisionens kunder och utkommer med 2-4 nummer per år. För ytterligare information kontakta Isabella Rönmark på telefon 08-634 34 61 eller isabella.ronmark@bb Braun.com. Adressändringar görs bäst via e-post info@bb Braun.com eller på telefon 08-634 34 00.

Redaktion

Ansvarig utgivare:

Hans Mårtenson, 08-634 34 00

Redaktör: Lotta Sellberg,

lotta.sellberg@telia.com

Layout: Maria Sundström, ashpool

Omslagsfoto: Ola Torkelsson

Tryck och repro: Intellecta Infolog, Falun

Allt textinnehåll i Aesclusivt lagras elektroniskt och kan bli åtkomligt via internet eller på annat sätt. Icke anställda skribenter måste meddela eventuellt förbehåll mot att få sitt material tillgängligt på detta sätt. I princip publiceras inget material med sådant förbehåll. Alla texter är skrivna av Lotta Sellberg så länge inget annat uppges.

För särtryck och/eller önskemål om att använda delar av innehållet, vänligen kontakta Isabella Rönmark.

Tryckt på miljögodkänt papper.

”Investera för framtiden!”

En underbar sommar är till ända. De flesta av oss har väl passat på att vila och ladda batterierna. Vi måste nämligen ta hand om oss om vi ska orka med vardagsslitage och hålla en längre tid – något som givetvis även gäller våra kirurgiska instrument.

Sjukhusens instrumentpark representerar ett stort, och ofta okänt, värde som vi vill hjälpa till att behålla. Det borde vara lika självklart att skicka in instrumenten på årlig översyn som att serva bilen. Kvalitetsreparationer, som alltid försäkrar dig om att ha fullgoda och så gott som nya kirurgiska instrument, lönar sig snabbt både ekonomiskt och ur patientsäkerhetssynpunkt.

Samtidigt är vi medvetna om att tid och resurser är en bristvara inom hälso- och sjukvården. Ofta är det dessutom oklart vem som egentligen ansvarar för att instrumenten hålls i bra skick. Det gör det svårt att ha kontroll över hela processen och hur instrumenten mår.

Därför har vi erfarna tekniska experter som kan komma till er och göra en snabbinventering – en så kallad QuickScan – som bland annat visar vilken kondition instrumentparken befinner sig i och ger förslag till förbättringar.

För som en av dem så mycket riktigt påpekar i reportaget från Lund på sid 4: Du kan hitta mycket på kort tid om du bara vet var du ska titta och vad du ska leta efter.

Det är också ett argument för att hela tiden fräscha upp dina kunskaper i hur instrument bör vårdas och hanteras. På våra uppskattade utbildningar både i Sverige och utomlands, som du kan läsa mer om på sid 8, får du många praktiska tips som du direkt har nytta av i din vardag.

Du är givetvis även hjärtligt välkommen till vår monter vid årets kirurgvecka så berättar vi mer om Aesculaps konsulttjänster. Hoppas vi ses i Visby!

Trevlig läsning!

HANS MÅRTENSON

Divisioneschef Aesculap

Aesculap-divisionen, med säte i sydtyska Tuttlingen, svarar för nära en tredjedel av B. Brauns intäkter och växer stadigt.

B. Braun i medvind

B. Braun är en av världens snabbast växande medicinteknikkoncerner. Omsättningen ökade med nära 10 procent 2010 till 4,4 miljarder Euro.

Familjeägda B. Braun är Europas ledande tillverkare av sjukvårdsprodukter med runt 41 000 anställda i 56 länder. Huvudkontor ligger i Melsungen i centrala Tyskland. Det helägda svenska dotterbolaget, som ligger i Danderyd utanför Stockholm, omsatte 274 miljoner kronor 2010 och har 44 anställda.

Aesculap-divisionen är världens största producent av kirurgiska instrument. Man tillverkar och marknadsför även bland annat suturer, kundpassade set, motorer och kranskärlsimplantat. ◀◀

Samtliga troakarer eller portar har enkel passage för instrumenten.

Komplett troakarsystem

Nu lanserar B. Braun marknadens enda kompletta troakarsortiment där du fritt kan välja mellan flergångs-, engångs- eller kombinationssystem.

Samtliga troakarer eller portar har enkel passage för instrumenten. Ytterligare en fördel är lättheten att plocka isär och ihop flergångstroakarerna i samband med rengöring. Ventilhuset är dessutom väldigt lätt på samtliga troakarer vilket gör att det inte tippas i såret. Detta underlättar vid införandet av instrument via troakaren och minskar risken för att den glider ur såret.

Både flergångs- och engångstroakarerna är atraumatiska mot bukväggen vilket

medför mindre risk för blödningar. Troakarerna har både skärande och dilaterande spjut, så kallade obturatorer. Dimensionerna på portarna är tydligt märkta både med färgkodning och siffror så att man inte kan ta fel.

Ett komplett troakarsystem underlättar om man vill jobba med hybridlösningar, till exempel göra rent och återanvända röret och slänga ventilhuset, som är ett ekonomiskt alternativ. ◀◀

Västra Götaland satsar på B. Brauns subkutana venportar och kanyler.

Implantat vinner mark

B. Braun har fått förtroendet att leverera subkutana venportar och portkanyler till Västra Götalandsregionen från och med september.

B. Braun har ett brett sortiment av venportar och kanyler, marknadsförda under namnen Celsite och Surecan, som är godkända för bland annat kontrastförstärkt datortomografi (CECT) med högtrycksinfusion – en diagnostisk undersökning som ofta används inom onkologi. Produkterna används till vuxna och barn och passar oavsett vilken läkarkategori som lägger in dem.

Företagets portar och kanyler, som tidigare har upphandlats av SLL, har under året även vunnit upphandlingar i Jönköpings och Östergötlands län samt i "Femklöver". ◀◀

Produktförbättrade Histoacryl är idealiskt i akutsjukvården.

Vävnadslim utan kylförvaring

Det effektiva vävnadslimmet Histoacryl kan nu förvaras i rumstemperatur i upp till 24 månader. Det ger helt andra möjligheter till förvaring om man vill använda den klassiska produkten för sårslutning i exempelvis ambulanser.

Efter fyra decennier har Histoacryl – världens första metod för sårslutning utan suturer – fortfarande samma fördelar: Man slipper punktera skinnet, såret kan förslutas snabbare och de kosmetiska resultaten är utmärkta. Det gör vävnadslimmet idealiskt på akuten och även för sår på barn eftersom ingen bedövning behövs.

Limmet är förpackat i smarta ampuller och kan appliceras direkt på såret, utan att behöva blanda eller förbereda något. En antibakteriell hinna skyddar

såret så att du slipper byta förband. Du slipper också göra återbesök för att ta bort stygnen. Limmet är vattenbeständigt vilket möjliggör duschning.

Detta – tillsammans med en osedvanlig styrka som gör att man bara behöver applicera ett lager – har gjort Histoacryl till ett värdefullt och kostnadseffektivt hjälpmedel inom allt från plastik- och akutkirurgi till generell, ortopedisk, gynekologisk och kardiologisk kirurgi. Hittills har metoden beskrivits i fler än 1 200 artiklar i kliniska publikationer. ◀◀

Hur mår egentligen era instrument och hur bevarar ni bäst värdet på dem? Ett sjukhus som har förstått att det här är en viktig fråga är Skånes universitetssjukhus i Lund där B. Brauns Aesculap-division har gjort en snabbinventering – en så kallad QuickScan.

FOTO: OLA TORKESSON

Världens största instrumenttillverkare

Tar pulsen på sjukhusen

En QuickScan är en slags hälsoundersökning av de kirurgiska instrumenten som B. Braun kan erbjuda sina kunder utan att det kostar dem något. Två tyska specialister från företagets Aesculap-division är då på plats under fyra dagar och gör en processanalys av sjukhusets instrumentcykel, en stickprovskontroll av instrumenten och en snabbtest av vatten- och ångkvalitet som sedan följs upp hos ett oberoende laboratorium. QuickScan utmynnar sedan i ett antal åtgärdsförslag och rekommendationer till förbättringar som det står sjukhuset fritt att följa. Den kan även användas som beslutsunderlag vid instrument management för att få bättre kontroll på instrument och processer.

– Som världens största tillverkare av kirurgiska instrument känner vi ett ansvar att hjälpa våra kunder eftersom vi vet att tid och resurser är en bristvara inom sjukvården. Dessutom ligger det ett stort och många gånger okänt värde i sjukhusens instrument som vi vill hjälpa till att behålla, säger Thomas Zepf, hospital project manager vid Aesculap-divisionens huvudkontor i sydtyska Tuttlingen.

När kunderna kontaktar B. Braun är de ofta redan medvetna om att något är fel, men inte hur stort problemet är och inte alltid var det brister. Likaså har man

ofta inte definierat vem som är ansvarig för instrumentens skick. Därför upplevs det som tryggt att anlita någon professionell och utomstående part för att värdera situationen.

– Kunskapen är heller inte tillgänglig på sjukhusen. Vi kan däremot koppla upp oss till Aesculaps databas och använda ett specialverktyg för analys av instrumenten – allt i enlighet med Aesculaps mycket strikta kvalitetsnormer som ger högre precision och längre livslängd på instrumenten.

Börjar med vattenprov

Det är måndag eftermiddag i slutet av mars på Skånes universitetssjukhus i Lund. Thomas Zepf och hans kollega Luigi Rizzo från B. Braun förklarar lugnt och metodiskt hur en QuickScan går till för ett tiotal avdelningsrepresentanter vid ett inledande möte.

Bakgrunden till att man gör en snabbinventering i Lund är att Lars Bodin – ansvarig för sjukhusets sterilcentral som är en långvarig kund till B. Braun – har vänt sig till företaget för att få hjälp med en vattenanalys.

– Först och främst vill vi ha bättre vattenkvalitet. Sedan är vi naturligtvis alltid intresserade av att förbättra instrument-

vården och hjälpa avdelningarna med detta. Allt vårt arbete måste vara så säkert och kostnadseffektivt som möjligt. Därför försöker vi alltid vara proaktiva, förklarar Lars Bodin för de andra mötesdeltagarna.

Följande morgon tar de två tyska specialisterna vattenprov på fyra olika ställen. Man börjar vid själva källan, det vill säga en tank med demineraliserat renvatten, så kallat reverse osmosis eller RO-vatten, på sjukhusvinden. Därefter testas man sista sköljvattnet i en av sterilcentralens diskdesinfektorer och kondensvattnet från ångan i autoklaven. Slutligen tar man ett vattenprov från det sista sköljvattnet i kabinettmaskinen.

” Du kan hitta mycket på kort tid om du vet var du ska titta och vad du ska leta efter.”

Vattenprov tas på sjukhusets vind från RO-vattnet som är så nära rent H₂O som man kan komma.

När sterilcentralens chef Lars Bodin (vänster) ville ha hjälp med vattenanalys erbjöd B. Braun dessutom en gratis hälscheck av instrument, flöden och processer.

En annan lutning på torkställningarna är en rekommenderad åtgärd från Thomas Zepf.

– I ett snabbtest som vi gör på plats tittar vi efter pH, konduktivitet, silikater och klorider – de sistnämnda är mycket aggressiva mot instrumenten och leder till pinnhålkorrosion som är ett vanligt och underskattat problem ute på sjukhusen, förklarar Thomas Zepf.

Testresultaten verifieras sedan i en fristående och mer detaljerad labbanalys några veckor senare. Men den första analysen kommer att presenteras för sjukhuspersonalen redan efter fyra dagar, tillsammans med resultat och slutsatser från hela snabbinventeringen.

Nästa steg i QuickScan är att gå ige-

nom hela instrumentprocessen, identifiera problemområden och definiera vilka mål man vill uppnå. Som ett led i detta intervjuas ledningen för sterilcentralen och de instrumentansvariga på sjukhusets olika operationsavdelningar som får ge sina synpunkter på hur det fungerar.

Granskar i mikroskop

Därefter väljs 5–7 representativa standardgaller ut för stickprovskontroll enligt protokollet för Aesculap-standard.

Ligger instrumenten välorganiserade eller huller om buller? Finns det många dubletter? Hur är kvaliteten – är den ok,

behövs en funktionell reparation – att man till exempel slipar en slö sax för att få den att klippa – eller en kvalitetsreparation för att behålla värdet i instrumentet? Och hur stor del av instrumenten behöver ersättas för att de är alltför rostangripna, trasiga eller utslitna?

– Skulle vi titta på sjukhusets samtliga operationsset skulle det ta 2–3 personer lika många arbetsveckor. Bara denna stickprovskontroll omfattar närmare 400 instrument. Men det ger ändå en fingervisning om hur läget ser ut för hela instrumentparken.

– Du kan hitta mycket på kort tid om

Totalkoncept för kvalitet

B. Brauns Aesculap-division har drygt 140 års erfarenhet av kirurgisk instrumenttillverkning, för alla kirurgiska kärnverksamheter och i nära samarbete med professionen. För Aesculap innebär kvalitet att instrumenten presterar på högsta nivå, har lång livslängd och är ekonomiskt effektiva.

Målet är att vara en pålitlig partner som gör långsiktiga affärer och som hjälper sjukhusper-

sonalen att utföra bästa möjliga arbete. Det innebär att företaget har hela konceptet från tillverkning och service av precisionsinstrument till snabb leverans, support och expertis som kan bistå om det uppstår problem.

Aesculap erbjuder även instrument management för full kontroll av instrumentens hela livscykel, med QuickScan för snabba beslutsunderlag och instrumentkodning för säker identifikation. Bästa sättet att bevara värdet på instrumenten är att göra en komplett inven-

tering för att skapa en överblick. Den visar hur många instrument som behöver ersättas och repareras och hur seten kan optimeras.

B. Brauns Aesculap-division är dessutom en kompetent partner i sterilgodshanteringen som driver egna sterilcentraler och har fullsortiment av containersystem. Vid om- eller nybyggnad av sterilcentralen kan B. Brauns konsulter analysera och planera så att flöden, processer och utrustning blir optimala.

◀ Undersköterskan Eva Malmqvist på sterilcentralen får råd av Luigi Rizzo hur man ska placera primeline-locken på containrarna för att få dem torra.

– Containrarna är både hållbara och stadiga när de staplas på varandra vilket gör att fler operationsset får plats både i autoklaver och hyllsystem – och det sparar in sin tur pengar.

I Lund har man dessutom ett system som gör att containrar och deras innehåll kan spåras genom hela hanteringen, vilket är en stor fördel.

– Vad vi försöker göra genom vår snabbanalys är alltså att förbättra en redan bra situation!

Lett till nya rutiner

Ett par månader senare konstaterar sterilenhetschefen Lars Bodin att testresultaten från B. Brauns snabbinventering redan har fått konsekvenser.

– Vattenkvaliteten från autoklavernas ångpanna var inte bra vilket har föranlett en ändring av sterilcentralens rutiner. Vi håller även på med en upphandling av nya autoklaver vilket förmodligen kommer att lösa problemet. Dessutom har vi äskat pengar för en ny RO-anläggning.

Lars Bodin är överlag mycket positiv till QuickScan.

– Samarbetet med B. Braun har fungerat alldeles förträffligt! De har visat stort engagemang och kunskap i detta. På sätt och vis är det helt fantastiskt att de erbjuder detta kostnadsfritt.

Resultaten av instrumentgenomgången bekräftar också hans tankar om instrumentparkens status, säger han och fortsätter:

– Så jag skulle definitivt rekommendera andra sjukhus att göra en QuickScan. Det är ju en upplysning bland annat om hur instrumenten mår.

– Vill du sedan gå vidare med en inventory analysis – alltså en komplett genomgång av sjukhusets kirurgiska instrument – måste du däremot vara beredd att ta nästa steg och åtgärda problemen, anser jag, eftersom kostnaden för en sådan betydligt mer tidskrävande analys är ganska stor.

Den frågan kommer att aktualiseras under hösten, enligt Lars Bodin. ◀◀

du vet var du ska titta och vad du ska leta efter, förklarar Thomas Zepf medan han tar foton genom mikroskopet för dokumentation.

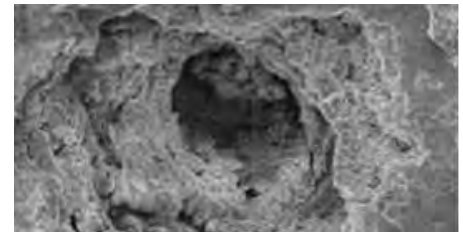
När man går igenom instrumenten registrerar man dessutom hur många tillverkare de kommer ifrån. Är tillverkarna många är det självklart en nackdel eftersom instrument då skiljer sig åt i längd, tjocklek etcetera även när de sägs vara identiska. Det ställer till besvär och blir mer kostnadskrävande när man ska köpa nya eller reparera dem.

Letar förbättringsområden

Delar av QuickScan kan specialisterna från B. Braun i stort sett hoppa över när de letar efter förbättringsområden i Lund.

– Vi har sett många sterilcentraler runt om i Europa och det här är en riktigt välorganiserad sådan.

Bland annat konstaterar de tyska specialisterna att samarbetet med operationsavdelningarna fungerar smidigt och att processerna är optimerade. Universitetssjukhuset i Lund har även nästan helt övergått till containrar vilket förbättrar torkningen av instrumenten och säkerställer att gallren förblir sterila fram till operation.

Knappt skönjbart för ögat. Men under ytan finns ett hålrum som försvagar instrumentet och är en potentiell smittkälla.

Pinnhålskorrosion – Ett dolt problem

Det ser ut som en liten svart prick på ytan av instrumentet. Längre ner i materialet vidgar sig dock hålet och kan utgöra en verklig fara för patienten om det inte åtgärdas.

Problemet med pinnhålskorrosion, eller pitting corrosion som är den engelska termen, är att det är mycket svårare att upptäcka än ett vanligt rostangrepp, särskilt för ett otränat öga. Ändå kan rosten – när den väl har krupit under den skyddande oxidytan – ha fått fäste i instrumentet ungefär som när en tand får karies.

Det här är både vanligt förekommande och en förbisedd riskfaktor på våra sjukhus. Dels kan farliga bakterier gömma sig i hålrummet och infektera patienterna. Dels kan pinnhålskorrosion försvaga det kirurgiska instrumentet så pass att det riskerar att gå av eller sönder i själva operationssåret.

Orsakerna till pinnhålskorrosion kan exempelvis vara dålig vattenkvalitet med förhöjda kloridvärden, rost som "smittar" från redan angripna instrument eller att det skyddande oxidlagret är för tunt eller har skadats.

Det lönar sig därför att ta proffshjälp med instrumentvård för att behålla värdet på sjukhusets kirurgiska instrument. QuickScan är ett första steg för att identifiera problemen och få ett snabbt beslutsunderlag. B. Brauns Aesculap-division erbjuder även instrument management för full kontroll av instrumentens hela livscykel.

Instrumentvårdssatsning får högsta betyg

Rätt kunskap om hur kirurgiska instrument bör hanteras lönar sig snabbt, både ekonomiskt och ur patientsäkerhetssynpunkt. B. Braun och Aesculap Academy satsar därför på ett mycket uppskattat kunskapslyft inom området.

De instrumentansvariga på sjukhusens operationsavdelningar och sterilcentraler får en förnyad möjlighet nu i november att följa med på en tvådagarskurs till sydtyska Tuttlingen där över hälften av världens kirurgiska instrument tillverkas. Staden är också hemort för B. Brauns Aesculap-division och huvudkontor för Aesculap Academys förstklassiga utbildningscentrum för vårdpersonal.

Kursen i maj, med svensk kursledning, fick överlag mycket höga betyg av de elva deltagarna från ett tvärsnitt av Sverige. Ögonöppnaren enligt Sanna Bozic, sektionsledare vid sterilcentralen på MAS i Malmö, var workshopen om instrumentens kritiska ställen som man ska vara uppmärksam på vid en funktionskontroll.

– Även vad olika fel och beläggningar kan bero på och hur man kan åtgärda dessa var nyttiga kunskaper. En del bekräftade sådant som jag redan visste, men jag fick

också många praktiska tips som jag har direkt nytta av i min vardag.

Karin Åberg från B. Braun, som leder kursen, kan även ge specialkurser inom instrumentvård enligt önskemål, antingen på kontoret i Stockholm eller ute på sjukhusen.

Dessutom finns det fördjupningskurser på engelska i instrumentvård i Tuttlingen eller Berlin, inom ramen för välrenommerade Aesculap Academy, som huvudsakligen riktar sig till ansvariga på sterilcentralerna.

Carina Svedenberg, chef för Steriltekniska enheten på Linköpings universitetssjukhus, har gått det första av två steg under en intensiv 14-dagarsperiod i Tutt-

Deltagarna får möjlighet att klämma och känna på instrument i ett synnerligen välfyllt showroom.

lingen och hon är idel lovord.

– Det är definitivt en kurs jag skulle rekommendera, den var förvånansvärt bra även för mig som trodde att jag visste det mesta. Upplägget var toppen med både praktiska övningar och föreläsningar varvat med bland annat fabriksbesök. ◀

Instrumentutbildning för blivande steriltekniker

B. Braun engagerar sig i den svenska yrkesutbildningen av steriltekniker, dels genom att hålla i en tre dagar lång instrumentvårdskurs i Södertälje, dels genom att genomföra utbildning och fabriksbesök i sydtyska Tuttlingen.

– Yrkehögskolan, som är vår tillsynsmyndighet, ser positivt på att industrin går in på det här sättet och stöttar en yrkesutbildning. Samarbetet, som inleddes för två år sedan, har hittills fungerat jättebra, berättar Maria Hansby, ansvarig för sterilteknikerutbildningen.

Under utbildningen får studenterna fördjupad kunskap i instrumentvård och funktionskontroll, reparationer och materiallära. B. Braun kan också uppfylla deras starka önskan att på plats få uppleva det genuina hantverk

som ligger till grund för ett instrument av högsta kvalitet.

– Tar man med sig dem till Tuttlingen får de absolut en bra bild och bra kunskaper som gör dem väl rustade. Ett extra plus för ett synnerligen välfyllt showroom och för den fenomenala möjligheten till workshops. I våras hade vi dessutom möjlighet att kombinera den tre dagar långa studieresan med ett besök på en lite annorlunda sterilenhet, säger Maria Hansby som nu hoppas på en fortsättning.

KALENDARIUM

HÄR MÖTER DU OSS I HÖST:

Kirurgveckan

Wisby Strand, Visby
22–26 augusti

SFOG-veckan

(Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi)
Karlstads nya kongresshall, Karlstad
29 augusti–1 september

Årsmötet för ESVS

(European Society for Vascular Surgery)
Megaron Conference Centre, Aten
22–25 september

Hela kursutbudet hittar du på
▶▶ www.aesculap-academy.com